

З досвіду роботи
Полюхович Світлани Миколаївни,
Бортнік Галини Степанівни,
Мирончук Світлани Іванівни
вчителів початкових класів
Вараського ліцею № 5

Інструменти формувального оцінювання

Запровадження у Новій українській школі компетентнісного навчання передбачає і розробку нових підходів до оцінювання. Сучасна якісна освіта, перш за все, має навчити мислити критично, ефективно співпрацювати, а також розвиток базових практичних навичок. Формувальне оцінювання відстежує, як працював учень самостійно, і в групі; чи докладав зусиль, чи цікаво йому було вчитися. Це можливо оцінити лише через спостереження за роботою учня, а не через перевірку результатів навчання.

Термін «формувальне оцінювання» вперше був запропонований у 1967 році Майклом Скривеном в роботі «Методологія оцінювання». Фінський досвід показує, що оцінювання це навичка і завжди діалог.

Формувальне оцінювання - регулярне та інтерактивне оцінювання прогресу учнів та його розуміння навчального матеріалу для подальшої корекції та визначення ефективних методів навчання.

Формувальне оцінювання дозволяє:

1. Вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку учня/учениці.
2. Діагностувати досягнення дитини на кожному з етапів освітнього процесу.
3. Вчасно виявити проблеми й запобігти їх нашаруванню.
4. Мотивування учня/учениці до прагнення здобути максимально можливі результати.
5. Виховувати ціннісні якості особистості, відсутність побоювання помилитися, переконання у власних можливостях та здібностях.

Принципи формувального оцінювання:

1. Відкритість та зрозумілість навчальної мети.
2. Визначені всіма учасниками освітнього процесу критеріїв оцінювання.
3. Постійний зворотній зв'язок від вчителя до учня, від учнів до вчителя і до самого учня, від вчителя до батьків і навпаки.
4. Самооцінювання, взамооцінювання.
5. Системна мотивація.

Як підвищити мотивацію учнів?

Правильний зворотній зв'язок акцентує увагу на зоні найближчого розвитку учня.

Зворотній зв'язок має дати відповідь на основні питання:

- ✓ Куди я йду? (мета/критерії успіху)
- ✓ Як я йду? (самооцінка/взаємооцінка)
- ✓ Що далі? (прогрес/нова мета)

Зворотній зв'язок відбувається через 4 складові:

- ✓ Виділення позитивних елементів роботи учня.
 - ✓ Визначення того, що учневі слід покращити.
 - ✓ Підказки для виправлення недоліків.
 - ✓ Підтримка у реалізації навчальних цілей.
- Формувальне оцінювання це поштовх до розвитку, або оцінювання без образ.

Інструменти формувального оцінювання

Кроки. Що зробиш першим кроком (другим, третім) для розв'язання проблеми?

Гра «Чудовий день»

Ім'я учня _____ Дата _____

**У МЕНЕ СЬОГОДНІ БУВ
ЧУДОВИЙ ДЕНЬ!**

- Я був чудовим слухачем!
- Я зробив чудову роботу!
- Я дотримувався всіх правил!
- Я був чудовим другом!

Підпис батьків _____

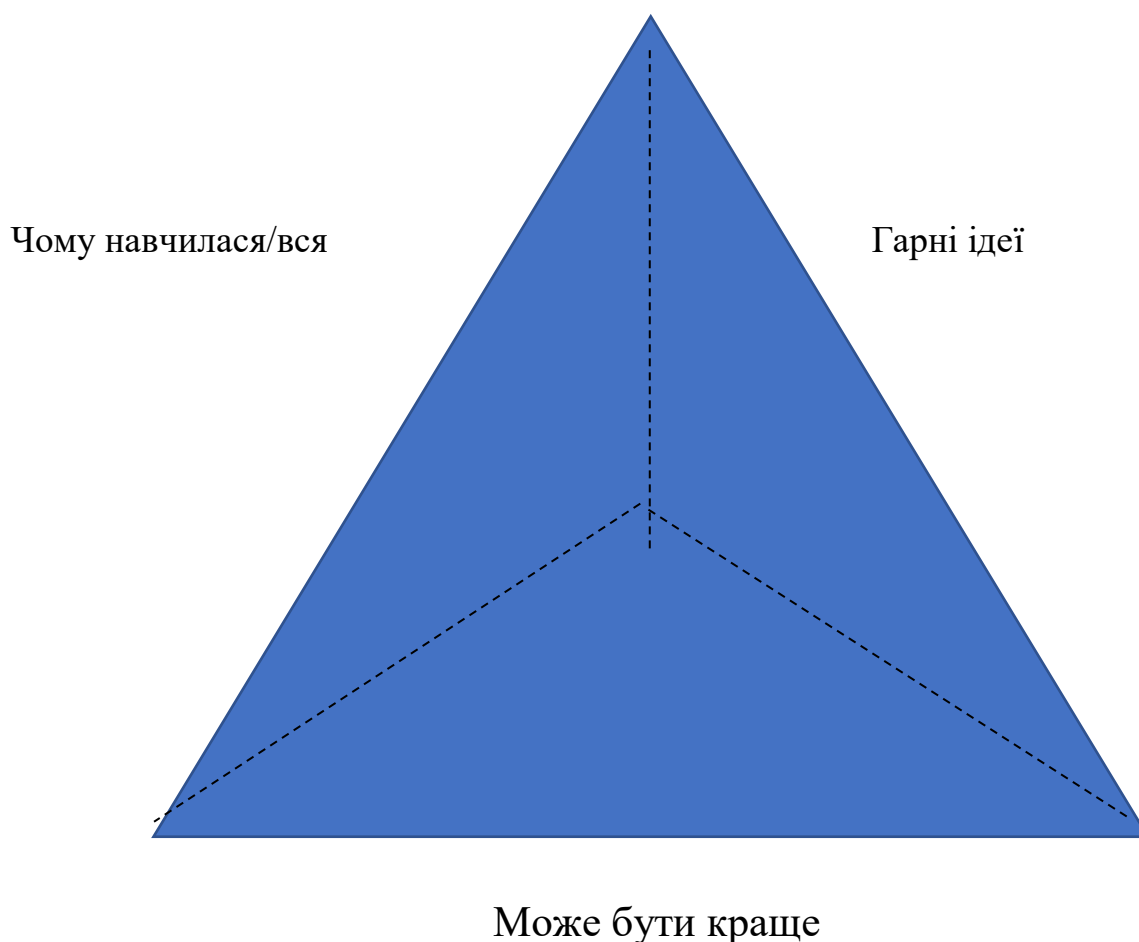
Як я зростаю

Співпраця з іншими дітьми

<i>Прислухаюся до різних думок</i>	<i>Пропоную ідеї для роботи</i>	<i>Виконую свою частину групової роботи</i>
 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати	 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати	 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати
<i>Розпізнаю вчинки і слова, які можуть підтримати або образити</i>	<i>Допомагаю іншим за потреби</i>	<i>Задоволений/а спільним результатом роботи</i>
 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати	 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати	 <ul style="list-style-type: none">- Мені це вдалося- Я намагаюся вправляюся тренуюся- Мені ще варто попрацювати

Вправа «Триногий стілець»

Спостереження за процесом

Вправа «Тижневий розвиток»

Робота над помилками (математика, мови)

Помилки	Приклади	Рівень розуміння
		←—————→

Ялинка зросту

- я розумію і можу пояснити;

- я все ще не розумію;

- я не зовсім впевнений;

Таблиця «Можливостей»

Що очікую	Що вже знаю	Навчився

Оцінювання командної роботи

Учні використовують цю форму, щоб оцінити свої вміння співпрацювати з іншими

	4	3	2	1
Управління власним навчанням	Я беру вдумливу, активну роль у моєму власному навчанні. Я щоденно роблю	Я зазвичай беру активну роль у моєму власному навчанні, тому я можу зробити все	Я іноді беру активну роль у моєму власному навчанні. Я іноді ділюся своїми	Я рідко активну роль у моєму власному навчанні. Я

	виклик собі, тому я можу зробити все можливе для успіху групи. Я постійно демонструю щире бажання вчитися і ділитися своїми ідеями з моїми однокласниками.	можливе для успіху групи. Я часто ділюся своїми ідеями і ставлю запитання однокласникам.	ідеями і ставлю запитання однокласникам.	часто не беру участь у спільному обговоренні і діяльності. Я рідко ділюся моїми ідеями і ставлю запитання однокласникам.
Виконання завдань	Я завжди вдумливо виконую повністю мої завдання, і я готовий внести свій вклад в роботу групи. Моя робота показує, що в мене є велике прагнення до навчання.	Я виконую мої завдання, і я готовий внести свій вклад в роботу групи.	Я, напевне, потребую нагадування, щоб виконувати завдання, щоб група не чекала мене і я маю збільшити мій вклад у роботу групи.	Я не завершую мої завдання, і я не завжди готовий внести свій вклад в роботу групи. мені постійно потрібно нагадувати про виконання завдання.
Участь в обговореннях	Я ініціюю обговорення, ставлю важливі питання, і виступаю в якості лідера в групі.	Я регулярно беру участь в обговореннях, висловлюю свої ідеї, ставлю важливі запитання і аргументую свою точку зору.	Я іноді беру участь в обговореннях, але рідко висловлюю свої ідеї, ставлю важливі запитання і аргументую свою точку зору.	Я не беру участь в обговореннях.
Активне спілкування	Я відстоюю аргументами мої думки та ідеї. Я також уважно слухаю інших.	Я ділюся своїми думками і ідеями. Я слухаю моїх однолітків з повагою.	Я рідко ділюся своїми думками і ідеями. Я вислуховую моїх однолітків.	Я не ділюся своїми думками і ідеями. Я рідко вислуховую моїх однолітків, або не толерантно ставлюся до ідей інших учасників.

Лист самооцінювання себе/ Лист самооцінювання в групі/ Лист самооцінювання за результатами семестру/року.

Питання	Так/ні
---------	--------

Таблиця ЗХД до теми «Органи чуття»

(Знаю, Хочу дізнатися, Дізнався (-лася))

Н-д, на початку вивчення теми учні заповнюють перші два стовпці таблиці, після завершення – третій. Потім порівнюють зміст стовпців таблиці.

Що я знаю про органи чуття?	Що я хочу дізнатися про органи чуття?	Що я дізнався (-лася) про органи чуття?	Оцінюю себе	Оцінюють батьки

Картки по колу (для команди)

<p>1. Тепер я знаю/вмію</p>	<p>2. Найбільше мені сподобалося</p>	<p>3. З уроку я йду</p>
<p>4. Мені було важко</p>	<p>5. Я допоміг ...</p>	<p>6. Я розповім батькам</p>

Вправа «Кухня»

	
	<div style="border: 1px solid blue; border-radius: 15px; width: 100%; height: 100%;"></div>

Холодильник символізує запитання:

«Що я хочу з'їсти під час уроку?» — або Чого я хочу навчитися?

Плита — «На чому я боюся обпектись?»

Пакет із продуктами: «Що я знаю / можу поділитися»

«Що я взяв із собою» (в кінці уроку)

Гра «Парковка»

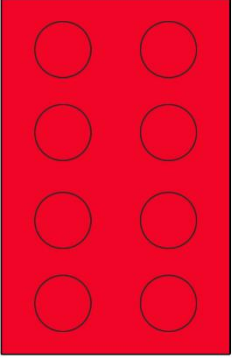
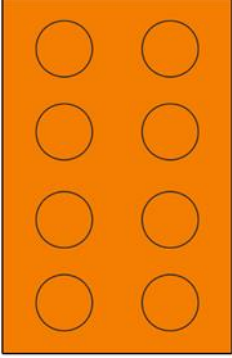
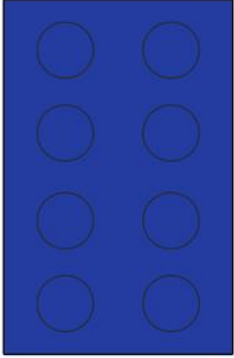
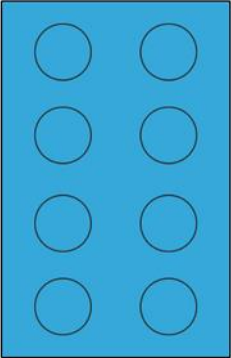
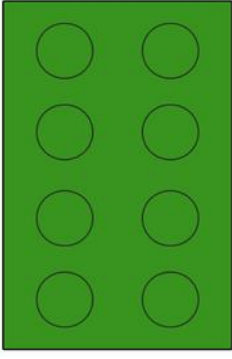
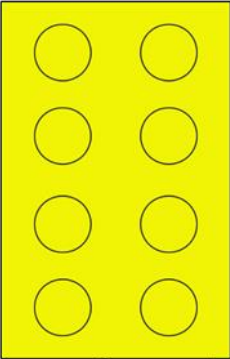
На початку роботи записати на машині Що очікують від уроку?

Наприкінці уроку Що з собою забираєте?

Оцінювання з LEGO «Розумний вулик» (етапи роботи над задачею)

Оцінювання з LEGO

 <p data-bbox="300 719 564 757">Потребую уваги</p>	 <p data-bbox="639 719 943 801">Дізнався/лася нову інформацію</p>	 <p data-bbox="1078 719 1453 757">Працював/ла весь урок</p>
 <p data-bbox="252 1312 464 1395">Працював/ла частково</p>	 <p data-bbox="639 1312 948 1395">Дотримувався/лася правил уроку</p>	 <p data-bbox="1078 1319 1473 1357">Можу допомогти іншим</p>

Щоденник особистих успіхів (заповнюється учнем, батьками, вчителем).

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ МІСЯЦЯ	10	21
1	11	22
2	12	23
3	13	24
4	14	25
5	15	26
6	16	27
7	17	28
8	18	29
9	19	30
	20	31

Картки для формувального оцінювання

Шкала успіху «Капітошка»

